

441

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA

z dnia 18 sierpnia 1994 r.

w sprawie sposobu ustalania i trybu zatwierdzania kryteriów bilansowości złóż kopalin.

Na podstawie art. 50 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 27, poz. 96) zarządza się, co następuje:

§ 1. Kryteria bilansowości należy opracować w taki sposób, aby przy ich zastosowaniu można było wyznaczyć granice udokumentowanego złoża kopaliny i obliczyć geologiczne zasoby złoża lub jego części, którego cechy naturalne:

- 1) spełniają wymagania określone przez kryteria bilansowości i umożliwiają podejmowanie jego eksploatacji (zasoby bilansowe),
- 2) powodują, że eksploatacja nie jest możliwa obecnie, ale przewiduje się, że będzie możliwa w przyszłości w wyniku postępu technicznego i zmian ekonomicznych (zasoby pozabilansowe).

§ 2. 1. Kryteria bilansowości opracowuje przedsiębiorca dla zasobów złoża kopaliny, biorąc pod uwagę następujące czynniki:

- 1) dane geologiczne o złożu,
- 2) doświadczenia górnictwa krajowego i zagranicznego,
- 3) obowiązujące normy jakościowe dla kopaliny oraz technologiczne możliwości jej wzbogacenia lub uszlachetnienia,
- 4) rachunek ekonomiczny uwzględniający średni światowy koszt wydobycia kopaliny oraz możliwy najwyższy poziom cen surowca w obrocie krajowym i międzynarodowym w okresie przynajmniej 20 lat.

2. Organ państwowej administracji geologicznej może żądać zmian kryteriów bilansowości w przypadku zmian w zakresie techniki wydobycia i przeróbki kopaliny, a także długookresowych zmian ekonomicznych określających opłacalność wydobycia.

§ 3. 1. Kryteria bilansowości należy opracować w taki sposób, aby zostały określone ogólne warunki, jakie musi spełniać złożo, aby mogło być zagospodarowane, a w szczególności takie parametry złoża, jak:

- 1) najmniejsza dopuszczalna grubość,
- 2) najniższa dopuszczalna zasobność,
- 3) największa dopuszczalna głębokość zalegania,
- 4) dopuszczalna grubość nadkładu,
- 5) brzeżne zawartości składników użytecznych w kopalinie,
- 6) dopuszczalne zawartości składników szkodliwych w kopalinie,
- 7) wymagane wartości cech fizycznych kopaliny.

2. Wartości parametrów wymienione w ust. 1 określa się jako wartości brzeżne dla pojedynczych próbek, wyrobisk badawczych lub jako minimalne średnie w pojedynczym wyrobisku.

§ 4. Kryteria bilansowości zasobów złoża kopaliny przedstawia do zatwierdzenia w dwóch egzemplarzach właściwemu organowi państwowej administracji geologicznej przedsiębiorca.

§ 5. 1. Kryteria bilansowości dla zasobów złoża kopaliny zatwierdza w drodze decyzji właściwy organ państwowej administracji geologicznej.

2. Właściwy organ państwowej administracji geologicznej może zatwierdzić kryteria bilansowości zasobów złoża kopaliny na czas oznaczony.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 2 września 1994 r.

Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa: *S. Żelichowski*

442

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA

z dnia 23 sierpnia 1994 r.

w sprawie dokumentacji geologicznej złóż kopalin.

Na podstawie art. 50 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać dokumentacja geologiczna

złoża kopaliny, w tym dokumentacja uproszczona, oraz tryb jej zatwierdzania.

2. Wymagania, jakim powinna odpowiadać dokumentacja solanek, wód leczniczych i termalnych, oraz tryb jej zatwierdzania określają przepisy o dokumentacji hydrogeologicznej i geologiczno-inżynierskiej.

3. Sposób postępowania z próbkami i dokumentacjami geologicznymi określają przepisy o sposobie postępowania z próbkami i dokumentacjami geologicznymi.

§ 2. Dokumentacja geologiczna złoża kopaliny powinna obejmować złożę w jego naturalnych granicach lub wydzieloną jego część, jeżeli przewidywana eksploatacja wydzielonej części nie zagraża prawidłowemu wykorzystaniu złoża.

§ 3. Stopień dokładności zbadania budowy geologicznej złoża, jakości kopaliny, warunków eksploatacji i przeróbki kopaliny, warunków ochrony środowiska, oraz stopień dokładności obliczenia ilości zasobów wymagany dla złoża, określają kategorie rozpoznania, o których mowa w § 5, 6 i 9.

§ 4. 1. Dokumentację geologiczną złoża sporządza się w formie A4 w jednolitej formie opisowej, graficznej i obliczeniowej, niezależnie od kategorii rozpoznania złoża.

2. W dokumentacji należy przedstawić dane niezbędne do uzyskania koncesji na rozpoznanie lub eksploatację złoża, wymagane przez ustawę.

3. Dokumentacja powinna składać się z części tekstowej, graficznej i tabelarycznej.

4. Część tekstowa powinna zawierać:

- 1) kartę tytułową dokumentacji geologicznej złoża, zestawienie zasobów geologicznych złoża według kategorii rozpoznania, kartę informacyjną złoża oraz kartę informacyjną dokumentacji, wykonane według wzorów określonych w załącznikach nr 1—4 do rozporządzenia,
- 2) spis rozdziałów,
- 3) tekst zawierający następujące rozdziały:
 - a) charakterystyka geograficzna położenia złoża (położenie złoża, zagospodarowanie terenu, waloryzacja środowiska, stan zagospodarowania złoża),
 - b) warunki geologiczne występowania złoża (położenie geologiczne złoża, stratygrafia, tektonika),
 - c) opis wykonanych robót oraz wykonane badania specjalistyczne,
 - d) charakterystyka geologiczna złoża, model i grupa złoża,
 - e) charakterystyka rodzaju i jakości kopaliny (charakterystyka mineralogiczno-petrograficzna, jakość kopaliny, własności technologiczne kopaliny),
 - f) warunki ochrony środowiska, rekultywacji i ochrony złoża (omówienie stanu środowiska i jego ochrony, ocena możliwego wpływu eksploatacji na stan środowiska, ocena wpływu przeróbki i użytkowania kopaliny na stan środowiska, własności rekultywacyjne skał płonnych, wymagania dotyczące ochrony złoża),
 - g) zasoby złoża (kryteria geologiczne i kryteria bilansowości złoża, sposób określenia granic złoża, z uzasadnieniem wyboru metod obliczenia zasobów, klasyfikacja zasobów z uwagi na stopień rozpoznania, analiza dokładności rozpoznania złoża),
 - h) charakterystyka kopaliny towarzyszących (sposób identyfikacji, warunki występowania, rodzaj i jakość, zasoby),
 - i) ocena geologiczno-gospodarcza złoża,
 - j) propozycja dotycząca zakresu i częstotliwości pomiarów parametrów złoża, niezbędnych do zachowania racjonalnych warunków eksploatacji,
 - k) zestawienie kosztów udokumentowania złoża,
 - l) omówienie historii badań i eksploatacji złoża,

f) spis materiałów archiwalnych, wraz z informacją o miejscu ich przechowywania,

m) kopie lub uwierzytelnione odpisy dokumentów, których treść ma istotne znaczenie dla opracowanej dokumentacji,

n) spis wykorzystanej literatury.

5. Część graficzną dokumentacji stanowią mapy i przekroje, a w szczególności:

- 1) mapa sytuacyjno-wysokościowa dokumentowanego obszaru w skali nie mniejszej niż 1:25 000,
- 2) mapa geologiczno-gospodarcza z elementami ochrony środowiska w skali 1:50 000 lub 1:25 000 z podaniem położenia złoża,
- 3) mapy ilustrujące budowę złoża (stropu, spągu, grubości i jakości kopaliny) niezbędne do scharakteryzowania jego formy, sposobu ułożenia, zmienności budowy i jakości,
- 4) mapy i przekroje geologiczne, hydrogeologiczne, geologiczno-inżynierskie, gazonośności i geotermiczne,
- 5) wykresy ilustrujące zróżnicowanie cech, rodzaju i jakości kopaliny, jej własności technologiczne, własności fizykomechaniczne skał otaczających oraz kopaliny,
- 6) mapa sozologiczna,
- 7) mapa z zaznaczonymi konturami proponowanego obszaru górniczego i geodezyjnie wyznaczonymi w układzie państwowym współrzędnymi punktów załamania granic,
- 8) profile wyrobisk rozpoznawczych i wybranych wyrobisk górniczych w przypadku kopalń czynnych.

6. Część tabelaryczna dokumentacji powinna zawierać w szczególności:

- 1) wyniki obliczeń statystycznych i geostatystycznych,
- 2) wyniki badań rodzaju i jakości kopaliny, wraz z obliczeniami średnich parametrów dla złoża,
- 3) obliczenia zasobów kopaliny w poszczególnych blokach lub parcelach oraz ich zestawienie zbiorcze.

7. Stosowanie norm dla map górniczych przy sporządzaniu map w dokumentacji geologicznej złoża kopaliny regulują przepisy o wprowadzaniu obowiązku stosowania wybranych Polskich Norm z zakresu ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa oraz przemysłu wydobywczego.

Rozdział 2

Szczegółowe wymagania, jakim ma odpowiadać dokumentacja geologiczna złoża kopaliny

§ 5. 1. W dokumentacjach geologicznych złóż kopaliny stałych stosuje się kategorie rozpoznania: C₂, C₁, B i A.

2. Dokumentację geologiczną z rozpoznaniem złoża w kategorii C₂ sporządza się w celu prowadzenia prac studialnych w zakresie możliwości wykorzystania i oceny określonego złoża kopaliny.

3. Dokumentację geologiczną z rozpoznaniem złoża w kategoriach C₁, B i A sporządza się w celu projektowania eksploatacji określonego złoża kopaliny stałej.

4. Ustala się następujące wymagania, jakim powinna odpowiadać w poszczególnych kategoriach rozpoznania złoża dokumentacja geologiczna złoża kopaliny stałej:

- 1) w kategorii C_2 — granice złoża mogą być określone na podstawie danych z wykonanych wyrobisk lub odsonięć naturalnych metodą interpolacji lub odpowiednio uzasadnionej ekstrapolacji; poznane powinny być główne cechy formy, budowy i tektoniki złoża; jakoś kopalin należy rozpoznać na podstawie systematycznego opróbowania w pełnym zakresie możliwych zastosowań kopalin oraz należy wyznaczyć wstępnie granice obszaru górniczego; dopuszczalny błąd względny oszacowania średnich wartości parametrów i zasobów złoża nie powinien przekraczać 40%,
- 2) w kategorii C_1 — w konturze wyznaczonej kategorii C_2 granice złoża określa się metodą interpolacji na podstawie danych z rozmieszczonych równomiernie na obszarze złoża wyrobisk rozpoznawczych; na tej podstawie należy ustalić również dane umożliwiające dokonanie wyboru sposobu udostępniania i eksploatacji złoża, opracowanie założeń projektu zagospodarowania złoża, zaprojektowanie granic obszaru i terenu górniczego, dokonanie wyboru technologii przeróbki kopalin, a także wstępnej oceny wielkości wydobycia możliwego do osiągnięcia ze złoża oraz dokonanie oceny wpływu przewidywanej eksploatacji złoża i użytkowania kopalin ze złoża na środowisko; dopuszczalny błąd oszacowania średnich wartości parametrów złoża i zasobów nie powinien przekraczać 30%,
- 3) w kategorii B — należy ustalić uściślone granice złoża na podstawie specjalnie wykonanych w tym celu wyrobisk rozpoznawczych, ustalić dane niezbędne do projektowania wyrobisk udostępniających i szczegółowe geologiczno-górnice warunki wydobycia oraz ochrony środowiska; własności technologiczne kopalin powinny być potwierdzone wynikami prób w skali półtechnicznej lub przemysłowej; dopuszczalny błąd oszacowania parametrów złoża i zasobów w poszczególnych blokach uznanych za jednorodne nie powinien przekraczać 20%, a w miejscu projektowanych wyrobisk udostępniających nie powinien być wyższy niż 15%,
- 4) w kategorii A — złożo należy rozpoznać w stopniu umożliwiającym bieżące planowanie i prowadzenie jego eksploatacji przy możliwie najwyższym stopniu wykorzystania zasobów, w sposób bezpieczny i nie zagrażający środowisku naturalnemu; dopuszczalny błąd oszacowania średnich wartości parametrów złoża i zasobów w poszczególnych blokach nie powinien przekraczać 10%.

§ 6. 1. W dokumentacjach geologicznych złóż ropy naftowej, gazu ziemnego i metanu w złożach węgla kamiennego stosuje się kategorie rozpoznania złoża: C, B i A.

2. Ustala się następujące wymagania, jakim powinna odpowiadać w poszczególnych kategoriach rozpoznania złoża dokumentacja geologiczna złoża ropy naftowej, gazu ziemnego i metanu w złożach węgla kamiennego:

- 1) w kategorii C — należy wstępnie określić dane umożliwiające zaprojektowanie prac niezbędnych do dalszego rozpoznania złoża, a w przypadku małego złoża — jego zagospodarowania, po uzyskaniu co najmniej z jednego otworu przypływu ropy naftowej i gazu ziemnego, w ilościach posiadających znaczenie gospodarcze, oraz określenie jego wydajności; w przypadku złóż

metanu występującego w złożu węgla kamiennego uzyskanie danych niezbędnych do przeprowadzenia prac studialnych nad zagospodarowaniem złoża, dopuszczalny błąd szacowania średnich parametrów złoża i zasobów nie powinien przekraczać 40%,

- 2) w kategorii B — należy zbadać budowę geologiczną złoża ropy naftowej, gazu ziemnego lub metanu występującego w złożu węgla kamiennego i określić jego granice, zmienność, właściwości zbiornikowe warstw ropo- i gazonośnych oraz innych parametrów i charakterystyk złożowych, w stopniu wystarczającym do określenia współczynników produktywności oraz wielkości przewidywanych zasobów wydobywalnych; do dokumentacji powinien być załączony projekt granic projektowanego obszaru górniczego i terenu górniczego; dopuszczalny błąd szacowania średnich parametrów i zasobów nie powinien przekraczać 30%,
- 3) w kategorii A — należy ustalić dane określone dla kategorii B, przy czym dopuszczalny błąd szacowania średnich parametrów złoża i zasobów nie powinien przekraczać 15%.

§ 7. 1. W przypadku konieczności przedstawienia zmian budowy geologicznej i powtórnego obliczenia zasobów w złożu udokumentowanym, sporządza się dodatek do dokumentacji geologicznej złoża.

2. W dodatku do dokumentacji geologicznej zamieszcza się jedynie te materiały podstawowe, które dokumentują powstałe zmiany.

Rozdział 3

Sporządzanie dokumentacji geologicznej w formie uproszczonej

§ 8. W uproszczonej dokumentacji geologicznej należy określić:

- 1) granice złoża oraz granice proponowanego obszaru i terenu górniczego,
- 2) ilość zasobów bilansowych kopalin w złożu, według kategorii rozpoznania,
- 3) rodzaj i jakość kopalin,
- 4) geologiczno-górnice warunki wydobycia,
- 5) warunki ochrony środowiska.

§ 9. W uproszczonej dokumentacji geologicznej:

- 1) grubość warstw nadkładu i złoża ustala się na podstawie naturalnych odsonięć lub wyrobisk,
- 2) wyrobiska, o których mowa w punkcie 1, powinny umożliwić określenie budowy geologicznej złoża i sporządzenie przekroju przez złożo,
- 3) stopień rozpoznania złoża określa się w kategoriach: C_2 , C_1 , B i A, o których mowa w § 5.

§ 10. Uproszczona dokumentacja geologiczna złoża powinna zawierać:

- 1) określenie lokalizacji złoża z zaznaczeniem jego położenia na mapie topograficznej w skali 1:50 000 i geologiczno-gospodarczej w skali 1:50 000 lub 1:25 000,

- 2) wyszczególnienie wykonanych robót i badań,
- 3) określenie rodzaju, jakości i ilości kopaliny w poszczególnych kategoriach,
- 4) profile wykonanych wyrobisk i odsłoneń naturalnych,
- 5) mapę sytuacyjno-wysokościową złoża w skali 1:5 000 lub większej z naniesionymi granicami złoża, wyrobiskami i odsłoneciami naturalnymi, ważniejszymi obiektami mającymi wpływ na sposób zagospodarowania złoża, oraz linią przekroju przez złożo, a także granicami proponowanego obszaru i terenu górniczego,
- 6) co najmniej jeden przekrój przez złożo.

Rozdział 4

Tryb zatwierdzania dokumentacji geologicznej

§ 11. Dokumentację geologiczną złoża kopaliny przedstawia właściwemu organowi państwowej administracji geologicznej do zatwierdzenia w trzech egzemplarzach podmiot, który sfinansował jej wykonanie.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 2 września 1994 r.

Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa: *S. Żelichowski*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 sierpnia 1994 r. (poz. 442)

Załącznik nr 1

WZÓR KARTY TYTUŁOWEJ
DOKUMENTACJI GEOLOGICZNEJ ZŁOŻA

(Właściciel dokumentacji, użytkownik złoża) (Wykonawca dokumentacji)
 Dokumentacja geologiczna w kategorii złoża (nazwa kopaliny, nazwa złoża)
w (nazwa miejscowości)
gmina
województwo
Główny dokumentator
..... (podpis)
(tytuł, nazwisko, imię) (nr uprawnień)
(miejscowość, rok)

KARTA INFORMACYJNA DOKUMENTACJI

Dokumentacja geologiczna złoża
w kat.
Powierzchnia
Data rozpoczęcia badań
Data zakończenia badań
Liczba wykonanych wierceń
głębokość wierceń	od do
Badania geofizyczne w otworach
Badania geofizyczne powierzchniowe:	
rodzaj	ilość
Miejsce przechowywania:	
rdzeni
próbek archiwalnych
materiałów archiwalnych nie dołączonych do dokumentacji
Główny dokumentator
	(tytuł, nazwisko, imię, nr uprawnień)
Zespół dokumentujący:	
.....
(część dokumentacji)	(tytuł, nazwisko, imię, nr uprawnień)
.....
.....
Koreferent
	(tytuł, nazwisko, imię)
Profilowanie otworów:
	(tytuł, nazwisko, imię, nr uprawnień)
.....
Opróbowanie:
	(tytuł, nazwisko, imię, nr uprawnień)
.....
Pomiary geodezyjne:
	(tytuł, nazwisko, imię, nr uprawnień)
.....
Badania geofizyczne:	
.....
rodzaj	(tytuł, nazwisko, imię, nr uprawnień)
.....
Badania laboratoryjne:	
.....
rodzaj	(tytuł, nazwisko, imię, nr uprawnień)
.....
Badania hydrogeologiczne:	
.....
rodzaj	(tytuł, nazwisko, imię, nr uprawnień)
.....
Badania gazowe:
	(tytuł, nazwisko, imię, nr uprawnień)
.....
Obliczenie zasobów:
	(tytuł, nazwisko, imię, nr uprawnień)
.....

Wcześniejsze dokumentacje i dodatki do dokumentacji

Data zatwierdzenia	Rodzaj	Kategoria	Zatwierdzone zasoby ogółem	
			bilansowe	pozabilansowe

Uwaga: W karcie informacyjnej dokumentacji pomija się te pozycje, które nie dotyczą danej dokumentacji.

443

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA

z dnia 23 sierpnia 1994 r.

w sprawie określenia przypadków, w których niezbędne jest sporządzenie dokumentacji innej niż dokumentacja geologiczna złoża kopaliny, hydrogeologiczna i geologiczno-inżynierska.

Na podstawie art. 50 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96) zarządza się, co następuje:

§ 1. Dokumentacja geologiczna inna niż dokumentacja geologiczna złoża kopaliny, hydrogeologiczna i geologiczno-inżynierska sporządzana jest w przypadku:

- 1) prac geologicznych prowadzonych dla ustalenia perspektyw zasobowych,
- 2) regionalnych prac geologicznych,
- 3) prac geologicznych nie kończących się udokumentowaniem złoża kopaliny,
- 4) zwałów odpadów po eksploatacji lub przeróbce kopaliny gromadzonych jako złoża wtórne,
- 5) prac kartograficznych, zestawionych w formie autorskiego opracowania podstawowej mapy geologicznej lub geosozologicznej,
- 6) otworu wiertniczego wykonanego dla rozpoznania budowy głębokiego podłoża, nie związanego z dokumentowaniem złóż kopaliny,
- 7) likwidowanego otworu wiertniczego,
- 8) wykonywania robót wiertniczych (dokumentacja ruchowa).

§ 2. 1. Dokumentacja geologiczna wyników prac geologicznych, o której mowa w § 1 pkt 1—3, składa się z części tekstowej i części graficznej.

2. Część tekstowa powinna zawierać:

- 1) kartę tytułową podpisaną przez osobę dokumentującą, zawierającą:
 - a) tytuł dokumentacji,
 - b) nazwę (nazwisko) i adres wykonującego prace geologiczne,
 - c) datę sporządzenia dokumentacji,
- 2) tekst zawierający:
 - a) charakterystykę geograficzną dokumentowanego obszaru,

- b) opis stanu zagospodarowania powierzchni terenu,
 - c) szczegółowe omówienie wykonanych prac geologicznych i wyników badań,
 - d) wnioski wynikające ze zrealizowanych badań,
 - e) tabelaryczne zestawienie badań laboratoryjnych oraz innych wyników, wykonanych w trakcie badań,
- 3) wykaz wykorzystanej fachowej literatury,
 - 4) odpis decyzji zatwierdzającej projekt badań geologicznych lub koncesji,
 - 5) spis rozdziałów i załączników.

3. Część graficzna powinna zawierać:

- 1) mapę sytuacyjno-wysokościową badanego obszaru z naniesioną na niej granicą obszaru badań, lokalizacją stanowisk pomiarowych, linii geofizycznych, otworów wiertniczych wyrobisk górniczych, prac geochemicznych oraz miejsca pobrania próbek,
- 2) mapę geologiczno-gospodarczą badanego obszaru w skali 1:50 000 lub 1:25 000,
- 3) profile wykonanych otworów wiertniczych, łącznie z wynikami badań geofizyki wiertniczej, wykonane w zależności od głębokości otworu w skali od 1:50 do 1:2000,
- 4) mapy specjalne sporządzone w zależności od potrzeb wykonanych badań.

§ 3. W skład dokumentacji zwału odpadu, o której mowa w § 1 pkt 4, wchodzi następujące dokumenty:

- 1) karta tytułowa określająca:
 - a) szczegółową lokalizację,
 - b) instytucję, do której należy zwał odpadu,
- 2) część opisowa zawierająca:
 - a) charakterystykę jakości i rodzaju zwału,
 - b) ocenę możliwości odzysku składników użytecznych,
 - c) omówienie historii i sposobu formowania zwału,
 - d) obliczenie zasobów,
 - e) ocenę wpływu zwału i jego eksploatacji na środowisko naturalne.

§ 4. 1. Dokumentację prac kartograficznych, o której mowa w § 1 pkt 5, zestawia się odrębnie dla każdej mapy.